

การประเมินประโยชน์และผลกระทบการให้บริการวิชาชีวภาพชุมชนผู้สูงอายุบ้านแม่กง

(องค์กรสาธารณสุขชุมชนด้านสังคม) ม.๓ ต.บ้านเป้า อ.เมือง จ.ลำปาง วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์

เรื่องที่ต้องติดตาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๔๐ คน เป็นผู้สูงอายุในตำบลบ้านเป้าที่ขอร่วมกิจกรรมผ่านผู้ประสานงานผู้สูงอายุของบ้านแม่กง คือ คุณพ่อสมพงษ์ นาลสุทธิ์ และประธานผู้สูงอายุบ้านแม่กง คุณพ่อตี๋คำวรรณ เนื่องจากในปีที่ผ่านมาในตำบลบ้านเป้า วิทยาลัยพยาบาลได้ เลือกตำบลนี้เป็นพื้นที่ตัวอย่างในการศึกษาและทดลองการดูแลผู้สูงอายุจากศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุวิทยาลัยพยาบาล บรรษานนี นครลำปาง จากโครงการสถาบันสวัสดิการผู้สูงอายุ ในกิจกรรม การฝึกอบรมในโครงการย่อยโครงการฯ ครุแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุเป็นอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่กง และผู้สูงอายุสามารถนำความรู้ที่ได้จากวิทยาลัยไปจัดการดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่กง ได้อย่างชัดเจนจึงเกิดอย่างเรียนรู้ร่วมด้วยจึงขอมาเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมจากคณะกรรมการ

จากนั้นมีการเข้าไปติดตามและซักถามจากการเยี่ยมและการทำกิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ และจากการติดตามจากที่พื้นที่แม่กงเป้าพื้นที่ศึกษาดูงานด้านผู้สูงอายุของวิทยาลัย ที่ได้มอบหมายให้ผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่กงจำนวน ๒๐ คน การทำกิจกรรมและการติดตามกิจกรรมโดยให้ผู้สูงอายุแบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่มเพื่อติดตามและสรุปผลการดำเนินงานที่ในปีผ่านมาทั้งหมด ๕ คำถามคือ

๑. การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านหลังได้รับการพัฒนาและได้รับการอบรมจากวิทยาลัยพยาบาลที่มีอยู่ในหมู่บ้านของท่านขณะนี้เป็นอย่างไร
๒. ในปีนี้ท่านต้องการให้การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านของท่านเป็นอย่างไร
๓. ระบบสนับสนุนที่มีอยู่ในหมู่บ้านขณะนี้เป็นอย่างไร
๔. หากจะเปรียบผู้สูงอายุท่านนี้เป้าหมายให้กลุ่มผู้สูงอายุในหมู่บ้านของท่านจะเปรียบผู้สูงอายุเป็นอย่างไร

เรื่องที่ต้องติดตาม

๑ ประชุมกำหนดรูปแบบการดูแลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านแม่กง

๑.๑ ประเมินประโยชน์และผลกระทบการบริการวิชาชีวภาพ

๑.๒ ติดตามประเมินผลกระทบการบริการวิชาชีวภาพ

๑.๓ เป้าหมายการดำเนินการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุข (วาระ)

๑.๔ ติดตามความก้าวหน้าผลการทำงานของกิจกรรมในโครงการ

สรุปการติดตาม

๑. จากการนำเสนอของคุณพ่อวิชาชีวภาพ คำวรรณ และคุณพ่อสมพงษ์ นาลสุทธิ์ สรุปได้ว่าหลังโครงการ

ดำเนินการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หลังการดำเนินการในกิจกรรมตามแผน ได้เกิดเครือข่ายแกนนำผู้สูงอายุ มีการขยายการเยี่ยมแก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้านเยี่ยมให้ผู้สูงอายุใน ๖ กลุ่มโรค, ๖ กลุ่มคน ได้แก่

ก. คนไข้ติดเตียง

ข. ความดัน

ค. เบาหวาน

ง. เช่าเสื่อม

จ. ถุงลมโป่งพอง

ฉ. พาร์กินสัน

โดยการเยี่ยมได้ดำเนินการร่วมกับชุมชน โดยอุปกรณ์และของใช้ใน ได้รับอนุเคราะห์จากพระสงฆ์ เช่น นม, ขนม, กล้วย กลุ่มผู้เยี่ยมร่วมในแต่ละครั้ง เช่น อ.ส.ม. เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ พระสงฆ์ การติดตามเยี่ยมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อชุมชน เนื่องจากการซักถามและสังเกตร่วมพบว่า ผู้ป่วยและผู้สูงอายุที่ได้รับการเยี่ยมจากทีมมีความรู้สึกประทับใจ โดยเฉพาะเมื่อมาเยี่ยมร่วมทีมเยี่ยม ในกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดความเข้มแข็งในคณะทำงานในชุมชนผู้สูงอายุที่สามารถจัดการเยี่ยมผู้สูงอายุทั้ง ๖ กลุ่ม และมีการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่องเดือนละ ๑ ครั้ง

๒. จากการติดตามและสังเกตชุมชนมีการสร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

โดยคงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวพุทธ และห้องถินอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น การขอของบริจาคจากวัดและให้พระสงฆ์เป็นทีมเยี่ยมผู้สูงอายุในรายที่เจ็บป่วย จากการที่ไปให้บริการ วิชาการโครงการอบรมครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุพัฒนาสู่กิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อนในชุมชน ชุมชนได้สร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เกิดกระบวนการการดำเนินการด้วยชุมชนเอง นอกจากนี้ยังขยายการเรียนรู้และปลูกฝังการดูแลผู้สูงอายุแก่เยาวชน โดยให้มีส่วนร่วมในการเป็นทีมเยี่ยมและสังเกตการณ์

๓. ผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคมชุมชน จากการที่ไปให้บริการวิชาการโครงการฯ

อบรมครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุ พบว่ามีผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคมจากการที่ชุมชนเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในโรงเรียนได้สนับสนุนการเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเป็นทีมเยี่ยมและสังเกตการณ์ ตลอดจนชุมชนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ ทำให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนบ้านแม่กงองค์กรสาธารณประโยชน์ในท้องถิ่นได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานที่ศูนย์รวมความเป็นเลิศ ทางด้านผู้สูงอายุ แก่ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์จากมหาวิทยาลัย นิวคาสเซิล มหาวิทยาลัยดิกกัน ประเทศ ออสเตรเลีย ซึ่งแกนนำผู้สูงอายุได้แสดงความรู้สึกว่า ในชีวิตนี้รู้สึกภูภูมิใจ ถึงแม่ตัวผู้สูงอายุเองจะไม่ได้เรียนหนังสือหรือบางคนจบเพียงชั้นประถมก็สามารถเป็นครุสตอน แนะนำ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาต่างชาติ

๔. เป้าหมายการดำเนินการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุขในปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ จากการทำ

กิจกรรมโดยใช้คำรามเป็นตัวกระตุนคือคำราม :